

Y-SÄÄTIÖ

**Y-Säätiön asukkaiden
hyvinvoinnin tutkimusnäkökulmia**

Tutkija Maria Ohisalo, Y-Säätiö

Y-Säätiön asukkaiden hyvinvoinnin tutkimusnäkökulmia

- Hyvinvointi, mitä se vuokranantajalle kuuluu?
- Jälleenvuokrakumppanien asukasvalinnat
- Y-Kotien uusien asukkaiden hyvinvointi 2018-2019

Hyvinvointi, mitä se vuokranantajalle kuuluu?

- Y-Säätiön strategisena tavoitteena on asukkaiden sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin parantaminen
- Asunto on vain ensiaskel hyvinvointiin (keskeistä asunto ensin, AE)
- Strategiassa myös linjaus tutkimuksesta säätiössä: tehty tutkimusstrategia, ohjeistukset tutkimuksen tekemiseen ja käynnistetty haastattelututkimus (josta lisää myöh. esityksessä)
- Säätiössä kaksi tutkijaa Saija Turunen ja allekirjoittanut

Hyvinvointi, mitä se vuokranantajalle kuuluu?

Hyvinvoinnin määritelmiä lukuisia:

- usein jako sosiaaliseen, taloudelliseen ja terveydelliseen hyvinvointiin
- enemmänkin pitäisi puhua koetusta (subjektiivisestä) hyvinvoinnista sen sijaan, että tarkastellaan vain esim. objektiivisiä käytettävissä olevia resursseja

Hyvinvointi, köyhyys, määritelmät

- Köyhyydelle (ja hyvinvoinnille) lukuisia eri määritelmiä
- Mittaustapa vaikuttaa siihen, millaisia määriä kulloinkin saamme
- Usein absoluuttinen-suhteellinen, tai objektiivinen-subjektiivinen
  - muokattu taulukko väitöskirjasta Ohisalo 2017

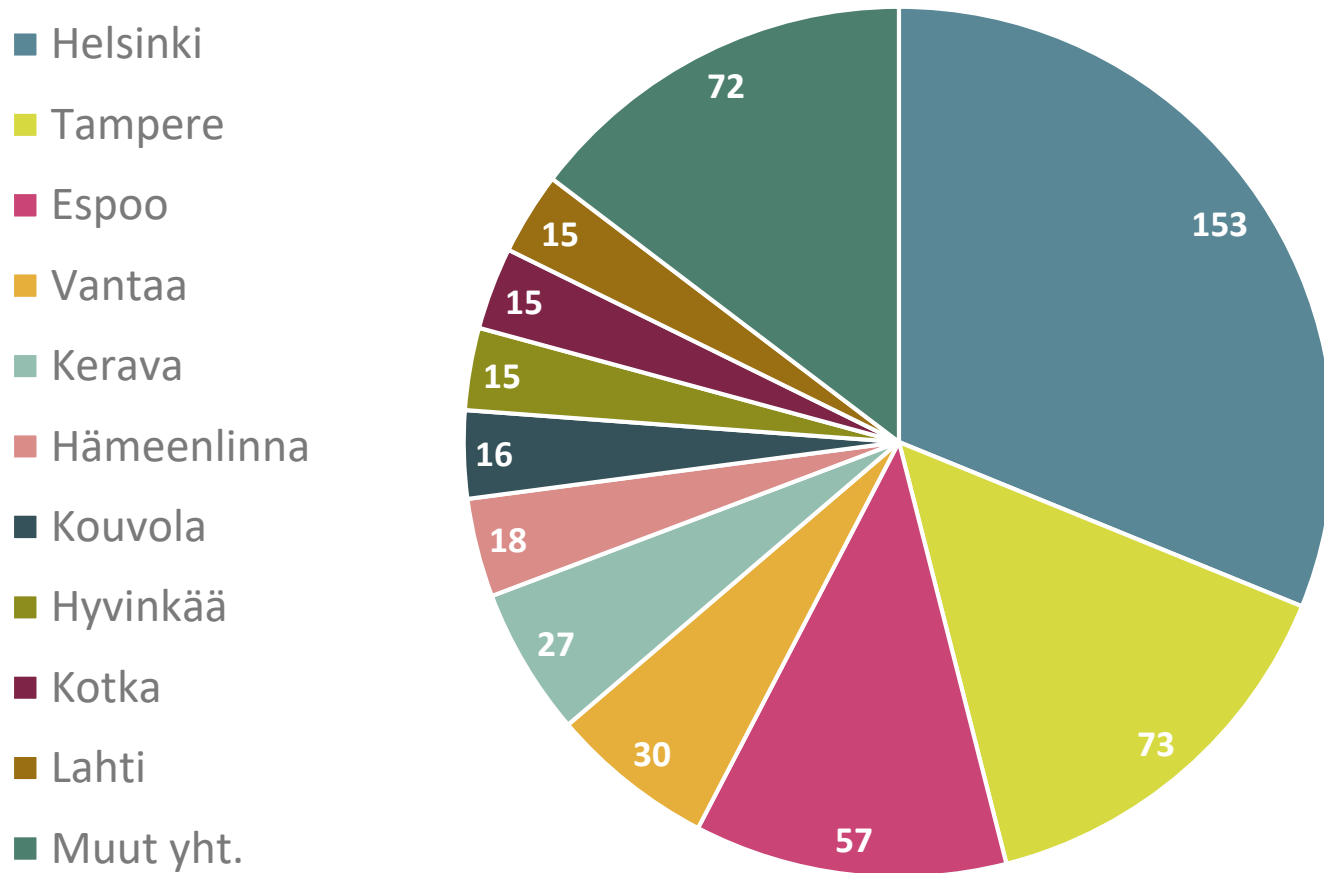
	Objektiivinen	Subjektiivinen
Absoluuttinen	(A) Ihmisen käytettävissä olevien resurssien määrä (esim. tulot, tulonsiirrot). Ei vertailua muihin ihmisiin, ryhmiin tai keskiarvoihin.	(B) Ihmisen kokema tyytyväisyys kyseessä oleviin (A) resursseihin.
Suhteellinen	(C) Ihmisen käytettävissä olevien resurssien määrä suhteessa väestöön (esim. tulot suhteessa väestön mediaanituloon).	(D) Koetun tyytyväisyyden suhde väestön keskimääräiseen tyytyväisyyteen.

Jälleenvuokrakumppanien asukasvalinnat

- Y-Säätiöllä jälleenvuokrakumppaneita (jv) noin 60
- Koostamme vuotuisesti perustiedot asukasvalinnoista jv-kumppaneiltamme paitsi STEAa myös Y-Säätiötä varten
- Webropol-kysely vuoden 2018 aikana Y-Säätiön Y-Koteihin asukkaita valinneille
- Kysytty perustiedot asunnosta ja asukkaan asunnon tarpeesta
- Vastauksia 547 (vuoden 2018 aikana asutettuja 491, muut aiemmin)

Jälleenvuokrumppanien asukasvalinnat

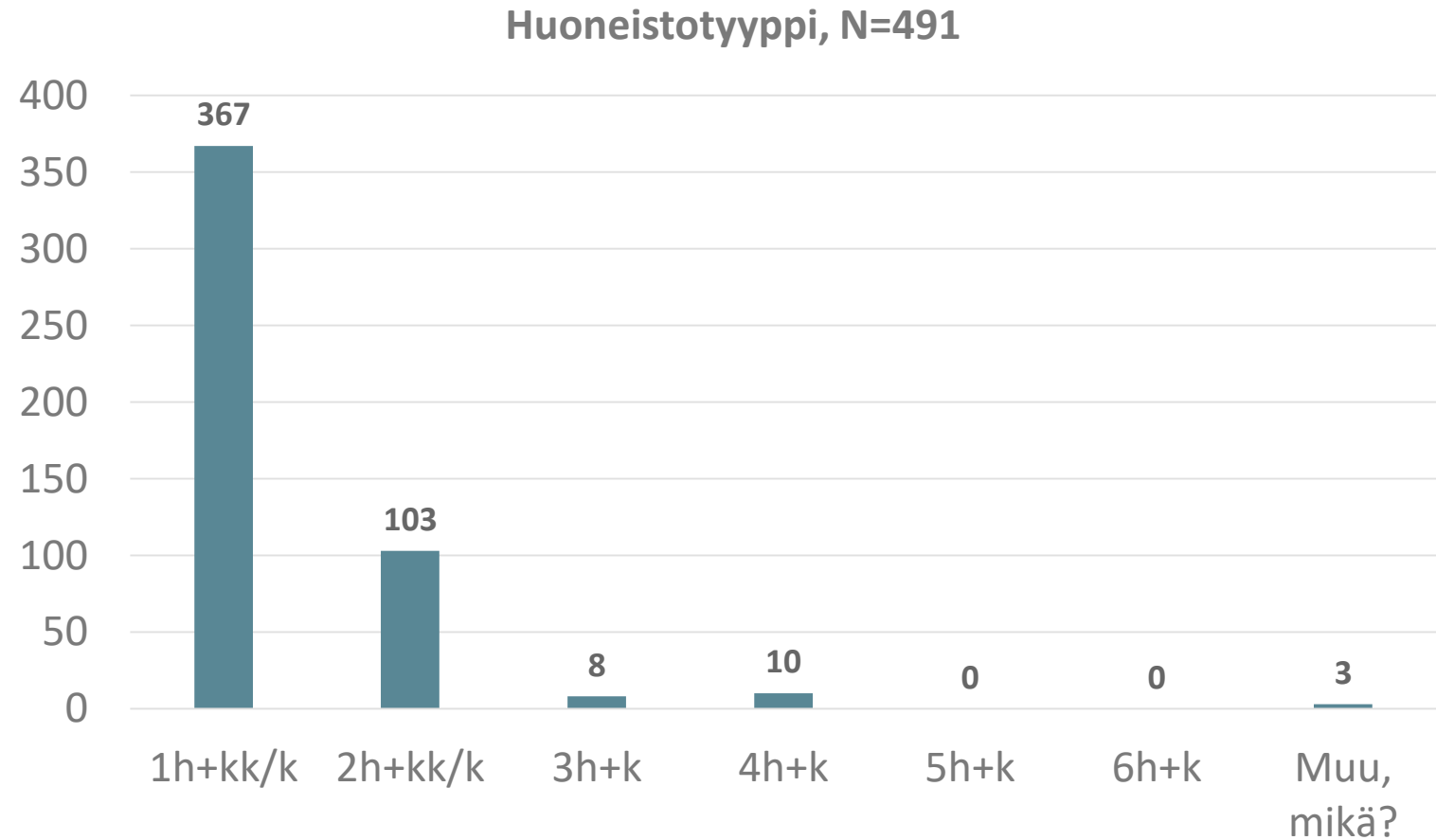
Uudet asukkaat kaupungeittain, N=491

- muissa mm. Jyväskylä, Järvenpää, Kemi, Kirkkonummi, Kuopio, Rauma...
- myös kuntia, joilla useita asuntoja, ja ovat toimittaneet tiedot erikseen

Jälleenvuokrakumppanien asukasvalinnat

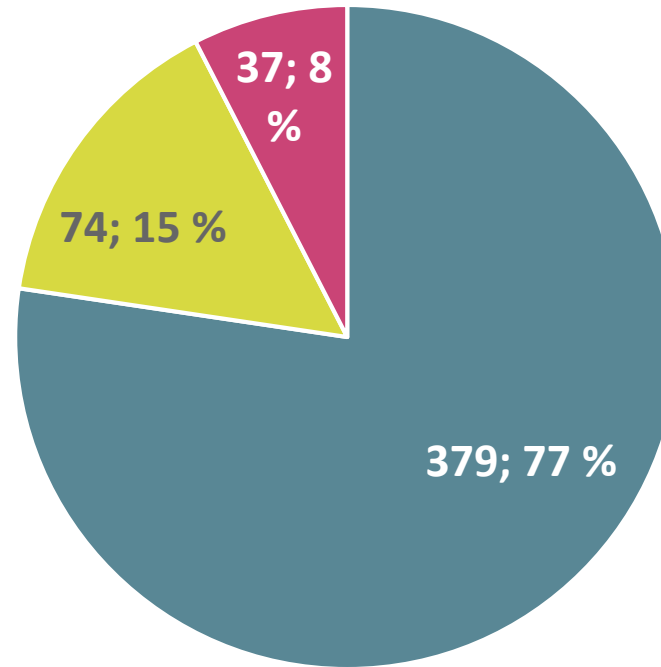
- Keskimääräinen asunnon koko 35 m², jakauma 21–104 m²
- Vuokra keskimäärin 500 € (14 €/m²)
- 449 asunnossa asuu yksi henkilö, 42 asunnossa 2+
- Asukkaista 63 % miehiä
- Keski-ikä 36 vuotta, jakauma 17–82-v.

Jälleenvuokrakumppanien asukasvalinnat

- Keskeisin asukasvalintaperuste, N=490
- Ulottuvuudet tavanomaisia hyvinvoinnin osatekijöitä
- Muualla kohtuuhintaisessa asumisessa mahd. taloudelliset syyt korkeammalla?

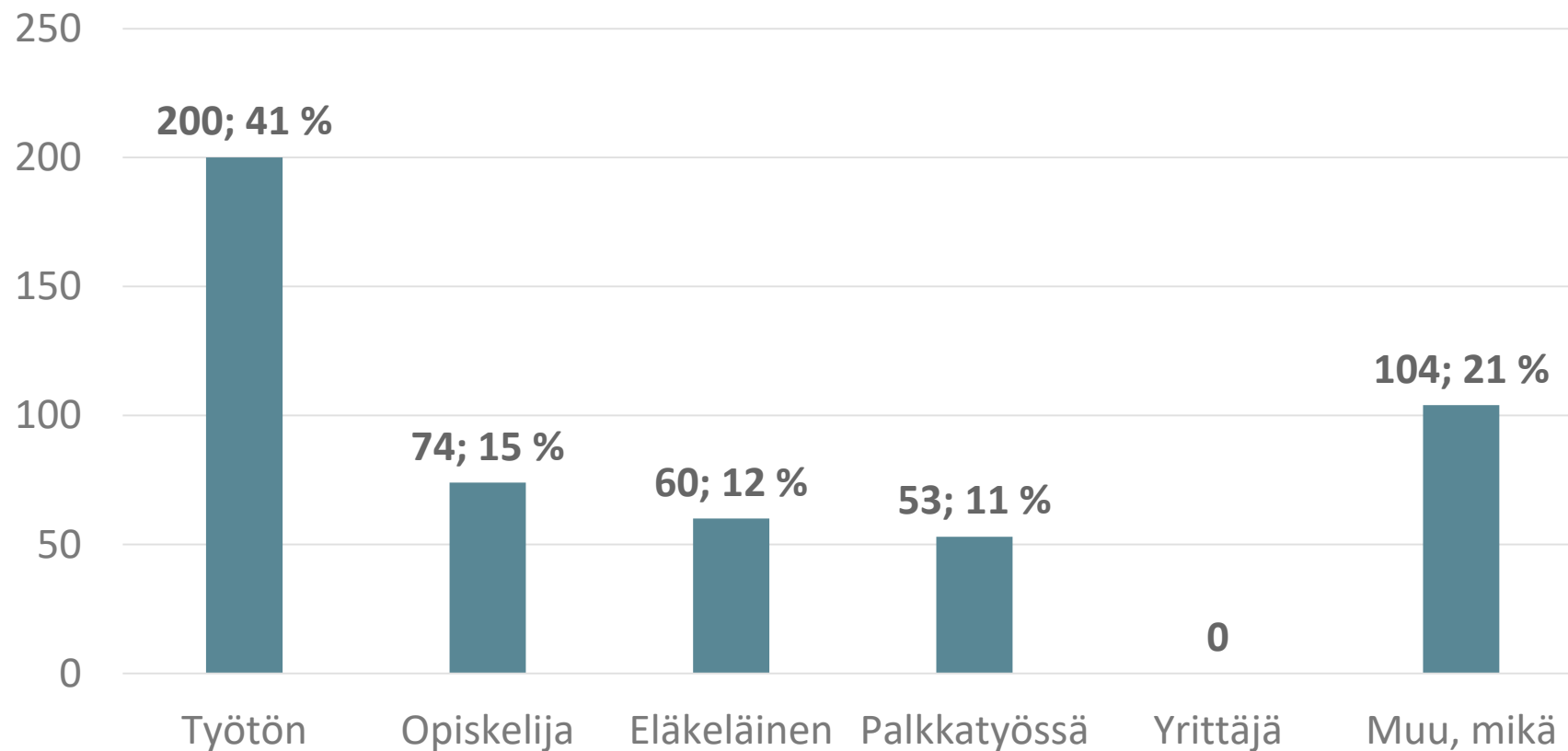
■ Sosiaaliset syyt

■ Terveydelliset syyt

■ Taloudelliset syyt

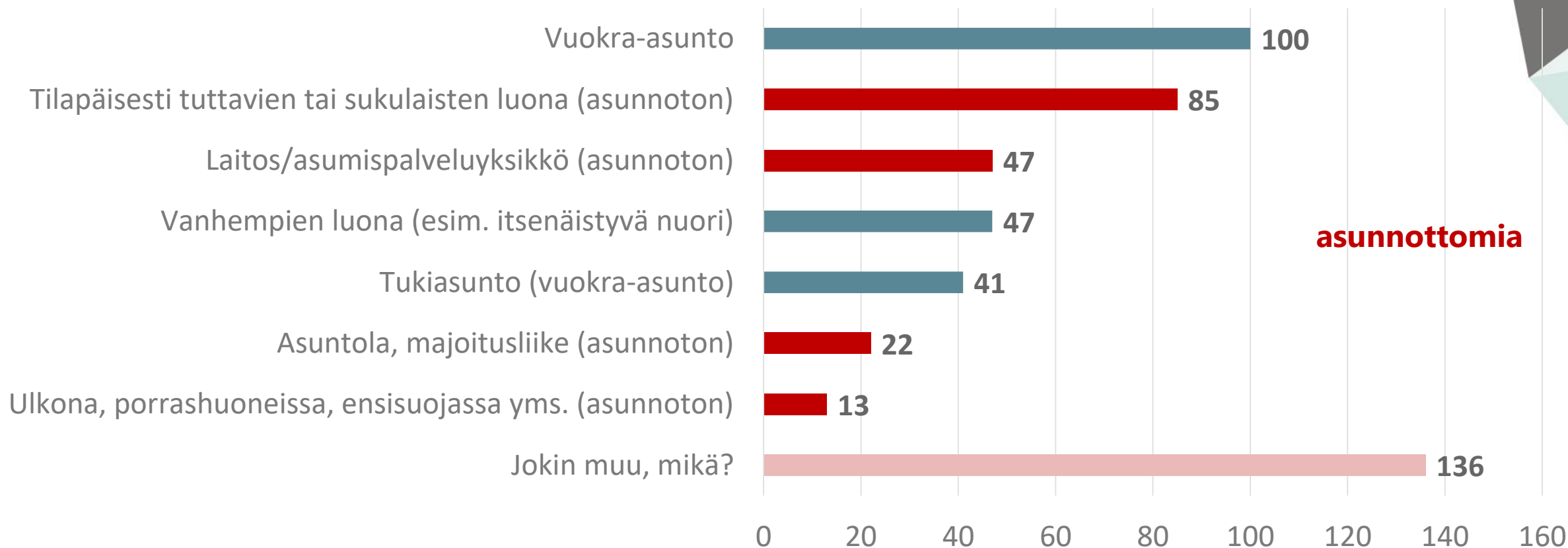
Jälleenvuokrumppanien asukasvalinnat

Asukkaan/päävuokralaisen työmarkkina-asema, N=491

- muissa mm.:
äitiysvapaa,
työkokeilu,
kuntouttava
työtoiminta,
pakolaisuus

Asukkaan ensisijainen asumismuoto ennen Y-Kotia

- Muissa mm.: lastensuojelulaitos, vankila, pakolaisleiri, vastaanottokeskus, päihdehuollon asumispalvelut, muu tuettu asuminen

Y-Kotien uusien asukkaiden hyvinvointi

- Entä kuinka meidän suoravuokra-asukkailla menee?
- Kuinka asukkaat itse määrittävät hyvinvointinsa ja terveytensä, entä taloudellisen tilanteensa?
- Kyselylomake
- Haastattelut aloitettu joulukuussa 2018
- Haastatellaan tuoreimpia asukkaitamme, mahdollisuus jatkohaastatteluihin

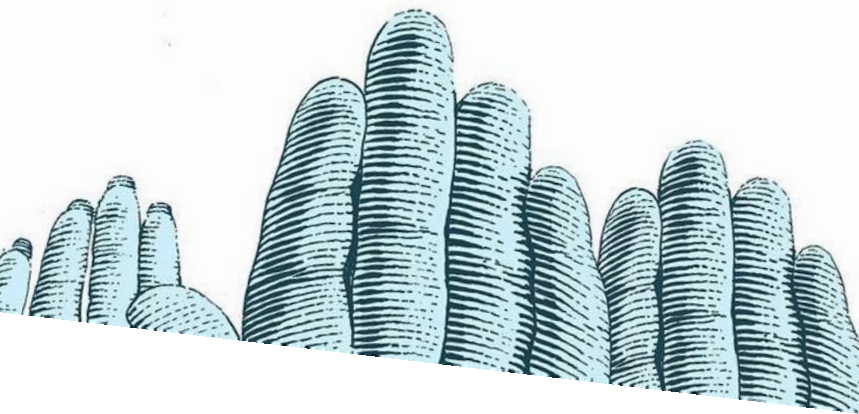
Y-Kotien uusien asukkaiden hyvinvointi

- Niukkuus on teemana puhuttanut viime aikoina

Kotimaa

Yksinhuoltajien epätoivo, yrittäjien ulosottokierre, häpeä kolmannessa polvessa – HS kysyi asiantuntijoilta, miten niukkuudessa eläviä voitaisiin auttaa

Useista sosiaalialan järjestöistä arvioidaan HS:lle, että perusturvan nostaminen olisi paras keino köyhyyden ja niukkuuden nujertamiseksi. Kyse ei kuitenkaan ole vain rahasta, huomauttaa sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo.

Niukka elämä lyö maahan

Yksinhuoltajien epätoivo. Yrittäjien ulosottokierre. Häpeä kolmannessa polvessa. Itsemurha-ajatukset. HS:n niukkuuskysely paljastaa suomalaisen kurjuuden.

HELSINGIN SANOMAT

Tilaa Hesari

Kirjaudu

Y-Kotien uusien asukkaiden hyvinvointi

- Köyhyyskeskustelu on laajentunut käsittämään myös niukkuutta, joka voi tarkoittaa heikkoja sosiaalisia suhteita, heikkoa terveyttä, eri pääomien puutteita (taloudellisen lisäksi esim. kulttuurinen ja inhimillinen)
- Niukkuuskokemukseen ei päästä käsiksi vain rekisteritutkimuksin, pitää myös kysyä, miltä elämä vähillä resursseilla tuntuu

Y-Kotien uusien asukkaiden hyvinvointi

- Suoravuokra-asukkaiden haastattelut
- Haastateltavien ryhmässä näkyy H2S (hard-to-survey)
- Kysymyksissä mm. yleisestä elämänlaadusta, positiivisista ja negatiivisista arkisista asioista, luottamuksesta, palveluiden ja tulonsiirtojen käytöstä ja taloudellisesta tilanteesta laajemmin (sote-maksut, velat, lääkkeet jne. mukaanluettuina ja ihmisen oma kokemus rahojen riittävydestä)
- Tiedustellaan mahdollisuutta ottaa vastaan työkeikkoja (Uuras)
- **Mahdollisuus laajentaa haastatteluja myös jälleenvuokrakumppanien suuntaan (tutkimusluvut)**

Vuokranantajan rooli

- Mitä paremmin vuokranantaja tietää asukkaiden ongelmista, sitä paremmin niitä voidaan koettaa ennaltaehkäistä yhdessä
  - Y-Säätiössä aloittanut juuri talousneuvoja (velkakysymykset isommin framille ARA:n ASTA-hankkeen kautta)
  - Y-Säätiön asumisneuvonta tekee jatkuvasti rinnallakulkevaa työtä
- Vuokranantaja voi myös osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun, esim. näkökulmista kuinka asunnon tarjoaminen vaikuttaa eri tukien ja palveluiden käyttämiseen, hyvinvointiin jne.
- Tutkimustiedolla asunnottomuuskeskusteluun lisää hartioita

Y-SÄÄTIÖ

ysaatio.fi | m2kodit.fi

Maria Ohisalo, tutkija
maria.ohisalo@ysaatio.fi